

แบบแสดงรายละเอียดประกอบการขอประเมินบุคคล

ของ
นางอารีย์ ภูมิภูเขียว
ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ (ด้านการพยาบาล)
ตำแหน่งเลขที่ 60348
กลุ่มงานเวชกรรมสังคม
โรงพยาบาลชุมแพ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ (ด้านการพยาบาล)
ตำแหน่งเลขที่ 60324
งานเวชปฏิบัติครอบครัวและชุมชนและศูนย์สุขภาพชุมชนเขตเมือง
กลุ่มงานเวชกรรมสังคม
โรงพยาบาลชุมแพ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

5.4.4 พัฒนาข้อมูล จัดทำเอกสารสื่อ เอกสารเผยแพร่ พัฒนาเครื่องมือ อุปกรณ์ วิธีการ ประยุกต์เทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการปฏิบัติงานส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคทุกกลุ่มวัย และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ เพื่อก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาองค์กร

5.4.5 จัดทำคู่มือ แนวทางการดูแลสุขภาพด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคทุกกลุ่มวัย และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้สามารถดูแลตนเองได้อย่างเหมาะสม เช่น แนวทางการฝากครรภ์ และแนวทางการจัดบริการคลินิกเด็กดี ในหน่วยบริการและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเครือข่ายและศูนย์สุขภาพชุมชนเขตเมือง

5.4.6 พัฒนาผลงานวิจัย ผลงานวิชาการ (best practice) และนวัตกรรม (innovation) ในงานที่ปฏิบัติกำหนดแนวทางวิธีการเผยแพร่ และประยุกต์ใช้เทคโนโลยี เพื่อพัฒนาคุณภาพการพยาบาลงานส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคทุกกลุ่มวัย และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ส่วนที่ 2 ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

1. เรื่อง การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการใช้เกลือไอโอดีนในหญิงวัยเจริญพันธุ์ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน : กรณีศึกษา ชุมชนใหม่สามัคคี อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

(The Development of Model for Promoting Iodized Salt intake Among Reproductive-aged women with Community Participation: Case Study at Maisamakee Community Chumphae District, Khonkean Province)

2. ระยะเวลาการดำเนินการ เดือน กันยายน 2562 – สิงหาคม 2563

3. ความรู้ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้างาน หัวหน้าทีมในการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคทุกกลุ่มวัย และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญสูงทางศาสตร์ ศิลปะการพยาบาล และหลักวิทยาศาสตร์ ตามมาตรฐานการพยาบาล รวมทั้งบูรณาการ ความรู้ศาสตร์สาขาที่เกี่ยวข้อง เช่น สาธารณสุขศาสตร์ พฤติกรรมและสังคมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์สาธารณสุข เป็นต้น มาประยุกต์ใช้ร่วมกับกระบวนการพยาบาล ในการปฏิบัติการพยาบาล วางแผนการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคทุกกลุ่มวัย และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ตามมาตรฐานการพยาบาลและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ตัดสินใจ ดำเนินการแก้ไขปัญหาสุขภาพและปัญหาอื่นๆ ที่ยากซึ่งมีผลกระทบต่อสุขภาพ และกลุ่มที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษตามระยะการดำเนินของโรค เพื่อให้ผลลัพธ์การดูแลเป็นไปตามเป้าหมาย เป็นผู้นำในการวางแผน พัฒนา ออกแบบแนวทางการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคทุกกลุ่มวัย และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพด้วยกระบวนการวิจัย ดำเนินการพัฒนาระบบงาน ประสานงาน บริการข้อมูล วิชาการ สอน ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ สร้างเสริมพลังอำนาจ (empowerment) สร้างการมีส่วนร่วมของผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย ทั้งในโรงพยาบาล โรงเรียน และชุมชน ร่วมกับเครือข่ายในชุมชนกำหนดแนวทางการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคทุกกลุ่มวัย และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ที่เป็นปัญหาเฉพาะพื้นที่ในกลุ่มเป้าหมายทั้งในกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงสูง กลุ่มที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษและกลุ่มป่วย โดยสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อการดูแลสุขภาพที่ดีของประชาชน เพื่อพัฒนาคุณภาพการพยาบาล ด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคทุกกลุ่มวัย และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ตามมาตรฐานที่ถูกต้องตามเป้าหมายการพยาบาล และแผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพของกระทรวง

แบบเสนอแนวความคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน
(ระดับชำนาญการพิเศษ)

1. เรื่อง รูปแบบการส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในหญิงตั้งครรภ์ ที่มาฝากครรภ์ที่โรงพยาบาลชุมชน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

2. หลักการและเหตุผล

โรคขาดสารไอโอดีนเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศไทย ซึ่งการขาดสารไอโอดีนส่งผลกระทบต่อพัฒนาการทางสมองและความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กไทย ที่จะเติบโตเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคต การขาดสารไอโอดีนเป็นสาเหตุหนึ่งของความพิการทางสติปัญญาที่สามารถป้องกันได้และมีผลกระทบต่อประชากรทุกกลุ่มวัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทารกที่อยู่ในครรภ์มารดาจนถึงอายุ 3 ปี หากขาดสารไอโอดีนจะทำให้สมองเจริญเติบโตไม่เต็มที่ลดความเฉลียวฉลาดหรือระดับสติปัญญาของเด็กได้ถึง 10-15 จุด ทำให้เด็กมีปัญหาการเรียนและกระทบต่อการเจริญเติบโตส่งผลถึงความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กและคุณภาพชีวิตของคนหนุ่มสาว อันเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจ และการชะลอตัวในการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของชุมชนนั้นๆ (กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2562)

ไอโอดีน (Iodine) คือ ธาตุที่มีตามธรรมชาติในอาหารบางชนิดและถูกเติมลงใน เกลือ เครื่องปรุงรสเค็มสามารถใช้เป็นผลิตภัณฑ์เสริมอาหารได้ โดยไอโอดีนเป็นส่วนประกอบสำคัญของฮอร์โมนไทรอยด์ thyroxine (T4) และ triiodothyronine (T3) ซึ่งเป็นฮอร์โมนไทรอยด์ที่ควบคุมปฏิกิริยาทางชีวเคมีที่สำคัญหลายอย่าง รวมถึงสังเคราะห์โปรตีนและการทำงานของเอนไซม์และสำคัญต่อกระบวนการเผาผลาญ รวมถึงจำเป็นต่อการพัฒนาร่างกายและระบบประสาทตั้งแต่ทารกในครรภ์ ตลอดจนถึงวัยเด็กและทุกกลุ่มวัย (NIH, 2564)

ภาวะขาดสารไอโอดีน (Iodine Deficiency Disorder : IDD) คือ ความผิดปกติของการขาดสารไอโอดีนที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ซึ่งเป็นภาวะที่ร่างกายได้รับสารไอโอดีนไม่เพียงพอกับความต้องการของร่างกาย ส่งผลต่อการสร้างไทรอยด์ฮอร์โมน ทำให้เกิดการเสียสมดุลในการควบคุมการทำงานของต่อมไทรอยด์ เกิดภาวะไทรอยด์ฮอร์โมนต่ำ (Hypothyroidism) อาการคอพอก (Goiter) โรคเอ๋อ (Cretinism) หรือทำให้ระดับสติปัญญาพัฒนาต่ำกว่าปกติ และมีพัฒนาการทางร่างกายต่ำกว่าเกณฑ์ ถ้ามีการขาดสารไอโอดีนในหญิงตั้งครรภ์ จะมีผลทำให้ทารกมีพัฒนาการของสมองและระบบประสาทที่ช้ากว่าปกติ และหาก ขาดสารไอโอดีนในระดับรุนแรง อาจทำให้แท้งหรือตายก่อนคลอด หรือเกิดความพิการแต่กำเนิด อาการแสดงของโรคขาดสารไอโอดีนนั้น ขึ้นอยู่กับความรุนแรงของการขาดสารไอโอดีน และช่วงระยะเวลาของการขาดสารไอโอดีน ซึ่งสามารถป้องกันได้โดยการส่งเสริมให้ประชากรได้รับไอโอดีนอย่างเพียงพอ (WHO, UNICEF, ICCIDD; 2007)

กระทรวงสาธารณสุข ดำเนินกิจกรรมควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน ผ่านการขับเคลื่อนของคณะกรรมการควบคุมโรคขาดสารไอโอดีนแห่งชาติ ซึ่งสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นองค์ประธาน ร่วมกันผลักดันและขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง รวมถึงได้กำหนดชุดสิทธิประโยชน์ภายใต้หลักประกันสุขภาพแห่งชาติในการจ่าย “ยาเม็ดเสริมไอโอดีน” ที่มีส่วนประกอบของไอโอดีน ธาตุเหล็กและโฟลิกให้กับหญิงตั้งครรภ์ทุกรายตลอดการตั้งครรภ์และหญิงหลังคลอดเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ 6 เดือน เป็นมาตรการเสริมในการ